

Det Kongelige Landbruks- og Matdepartement
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Oslo, 26. mars 2013

**Endring av forskrift om regulering av svine- og fjørfeproduksjonen –
Forslag til endring av grensen for konsesjonsfri produksjon av kylling**

Nortura SA viser til brev fra Landbruks- og Matdepartementet av 7. feb. 2013, der Departementet foreslår endringer i grensen for konsesjonsfri produksjon av kylling fra 120 000 omsatte og slaktede dyr til 140 000 dyr.

Nortura SA er positive til forslaget, og vil i vårt hørings svar først gi noen generelle synspunkter på sentrale forhold ved reglene for regulering av svine- og fjørfeproduksjonen.

Formålene med regulering av kraftfôrbaserte produksjoner

Da *Lov om regulering av ervervsmessig husdyrhold* ble vedtatt i 1975, var det for å hindre at de kraftfôrbaserte produksjonene skulle utvikle seg til industripreget husdyrhold, noe som ble ansett som lite ønskelig ut fra en landbrukspolitisk synsvinkel. Denne politikken har vært videreført av skiftende regjeringer siden den tid. Ved den siste endringen av konsesjonsreglene (2004) ble det understreket at formålet med reguleringen var ”å opprettholde en differensiert bruksstruktur gjennom å fordele de kraftfôrbaserte husdyrproduksjonene med basis i familiejordbruket. Regjeringen anser det fortsatt ønskelig å sikre at produksjonene har tilknytning til vanlig jordbruksdrift for å styrke inntektsgrunnlaget i jordbruket.”

Departementet har i ovenfor nevnte høringsbrev vist til det samme formålet, og i tillegg pekt på at det er et mål å holde en høy dyrevelferdsmessig standard og unngå fabrikk lignende produksjoner. Nortura merker seg at det ikke er lagt opp til endringer i formålene med regulering av de kraftfôrbaserte produksjonene, og vi støtter dette.

Premisser for fastsetting av konsesjonsgrenser

De politiske formålene for regulering av de kraftfôrbaserte produksjonene er ikke presise på kriteriene for fastsetting av konsesjonsgrensene, og heller ikke på hvilke faktorer som skal vektlegges mest. På den ene siden skal reguleringen sikre at det ikke utvikles en industripreget produksjon, og på den andre siden står hensynet til rasjonell produksjon og økonomisk bærekraft over tid. Etter vår vurdering må konsesjonsfritt driftsomfang være av et så stort format at det kan tilby en bærekraftig driftsøkonomi, herunder å opprettholde driftsapparatet og foreta nyinvesteringer med visse mellomrom. Kritisk masse for lønnsom etablering av en ny produksjon enhet vil også gi en pekepinn om hvor stort driftsomfanget som minimum må være. Det har blitt påpekt at produksjonene skal ha tilknytning til vanlig jordbruksdrift og ha basis i familiejordbruket, noe som må forstås slik at disse produksjonene som hovedregel ikke skal være eneste produksjon på bruket. Vi vil peke på at det foregår en spesialisering innenfor alle produksjoner i norsk landbruk, både av faglige og økonomiske grunner. Behovet for

profesjonell drift, kontinuitet i føring, ettersyn og stell tilsier at de kraftfôrbaserte produksjonene også bør kunne ha et så stort driftsomfang at det kan være hovedproduksjonen på et bruk. Dette hensynet må tillegges større vekt nå enn i 1975.

Behov for endringer i konsesjonsreglene

Siden reguleringsregimet ble innført i 1975 har det vært en kraftig og vedvarende økning i det generelle lønns- og kostnadsnivået i Norge. Samtidig har det vært store endringer i driftsopplegg og produktivitet i produksjonene. Hvis en i hele denne perioden hadde holdt konsesjonsreglene uendra, ville det ført til en fastlåst produksjonsstruktur som åpenbart ville ført til en utarming av hele næringen. Det har derfor vært endringer i konsesjonsreglene en gang hvert tiår, og siste justering var i 2004. Endringene har hovedsakelig gått ut på å justere grensene for konsesjonsfri produksjon, men senest i 1995 fikk også produsentene med erverva konsesjoner åpning for økning i maksimalt dyretall, og dermed muligheter til å utnytte produktivetsframgang og bygningskapasitet på linje med de konsesjonsfrie produsentene. Forenkling, økt produktivitet og hensynet til å skape bærekraftige driftsenheter har vært de viktigste faktorene ved endringene, og behovet har variert noe mellom produksjoner og i de ulike tiår. Nortura mener at det ved justering av konsesjonsreglene særlig må legges vekt på framgang i produktivitet og behovet for å skape rimelig lønnsomhet i driftsenhetene. For slaktekylling har det siden 2004 vært en betydelig produktivetsvekst, og den har vært større enn i de andre konsesjonsregulerte produksjonene.

Fra lov- og forskriftsmyndighet har det flere ganger blitt presisert at konsesjonsreglene for svine- og fjørfeproduksjonen ikke skal basere seg på den aktuelle markedssituasjonen. Nortura er enige i dette, og vi forutsetter at balansering av markedet fortsatt skal ivaretas av markedsordningene (egg og svin) og av avtaleproduksjon (fjølfekjøtt). Vi vil likevel peke på at det vil være gunstig å foreta justeringen av konsesjonsgrensene når markedssituasjonen tilsier at produksjonskapasiteten må økes, slik tilfellet er for kylling nå.

Konklusjon

De kraftfôrbaserte produksjonene står for en meget stor del av kjøttproduksjonen i Norge og er derfor av sentral betydning både for primærjordbruket og industrien. Nortura vil understreke betydningen av forutsigbare rammevilkår også for de kraftfôrbaserte produksjonene. Det er derfor avgjørende viktig med kontinuitet i prinsippene for regulering av disse produksjonene. Dette må også gjelde for vurdering av behovet for justering av konsesjonsgrensene, og det må også vektlegges at justeringene dimensjoneres slik at en unngår for hyppige endringer.

Nortura mener at Departementets forslag bygger på et godt faglig grunnlag, og støtter forslaget om endring i grensen for konsesjonsfri produksjon av kylling fra 120 000 omsatte og slaktede dyr til 140 000 dyr. Vi støtter også at endringen gjøres gjeldende for hele kalenderåret 2013.

Med hilsen
Nortura SA

Hans Thorn Wittussen
Konserndirektør
Råvare og medlem

Gunnar Dalen
Direktør
Nærings- og Handelspolitikk